

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Phenix-Fuglen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 2600. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_679a-txt-shoot-idm404.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Naar man har Øie for de Engelske Storværker, og deriblandt det Mageløse, at trods Normannernes Jettestyrke og planmæssige Underkuelse af alt det Folkelige hos Angel-Sachserne, saa dukker dog alt i det Trettende Aarhundrede en Ny-Engelsk Literatur op af det konstige Barbari, hvori Normannerne hovedkulds havde styrtet Europas mest dannede Folk; naar man seer det, og betænker, at denne Ny-Engelske Literatur alt i det Fjortende Aarhundrede brammer med Digteren Chaucer og den Oxfordske Professor Viklef, og overstraaler Nyaarstiden under Dronning Elisabeth i det Sextende; da har man vist nok ondt ved at forklare sig den unaturlige Ligegyldighed, en saa aandfuld Datter har viist mod sin mageløs herlige Moder; men den er desuagtet uneg2601telig, og maa tilskrives deels Universiteternes Besættelse af Roms urene Aand, og deels det Vælske og Normanniske Blod, der maa have rundet i de fleste Lærdes Aarer. Kun af det Sidste kan man nemlig forklare sig den Forblindelse hos Engelske Historie-Skrivere indtil for ganske nylig, at Angel-Sachserne skulde været Barbarer, der først af Normannerne efterhaanden blev slebet lidt; thi selv naar man ansaae "Græsk og Latin" for Dannelsens Alpha og Omega, er det dog klart, at Ingen af Delene var Angel-Sachserne ubekjendt, men at Græsken saa aldeles uddøde paa Øen under Normannerne, at den i det Femtende Aarhundrede saa at sige med væbnet Haand maatte indføres paany. Med denne Forklaring rimer sig da ogsaa, at midt under den blandt de Engelske Lærde almindelige Ringeagt for Folkets Grundprog og de Angelsachsiske Skrifter, fattedes der dog næsten aldrig Enkelte, der ivrig syslede med begge Dele, skiøndt den Romerske Ferle, hvorunder de var optugtede, og Ubekjendtskabet med Tydsk og Islandsk berøvede deres Flid næsten al Frugt. Saaledes finder man under Henrik den Ottende Oldgranskeren Leland, der bereiste hele Riget for at optegne alle de mærkelige Oldskrifter, der fandtes i Kloster- og Stifts-Bibliothekerne, og i Begyndelsen af det Syttende Aarhundrede tilveiebragde Sir John Bruce Cøtton med stor Flid og Bekostning en betydelig Samling af Angel-Sachsiske Haandskrifter, der siden, under Navn af de "Cøttonske" er indlemmede i det "Brittiske Museum," og udgiøre endnu Broderparten af hvad man kiender Noget til. Mærkeligt ellers, at paa samme Tid, som den Arne-Magnæanske Samling af Islandske Haandskrifter leed et uerstatteligt Tab ved Ildebrand, den Cøttonske Samling af Angel-Sachsiske fristede samme Skæbne (1731) saa det lod, som Roms Uvætte fremdeles med Skiærsilden vilde forebygge den Nordiske Opstandelse.